

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

לשבת קדש פרשת קרח תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - כ"ז

1. **ברייטא - נדר מן הכלכלה והיו בה בנות שוח ואמר: אילו הייתי יודע שבנות שוח בתוכה לא הייתי נודר - כיצד הדין? רבי נתן: יש נדר שמקצתו מותר ומקצתו אסור - הכלכלה אסורה, בנות שוח מותרות, עד שבא ר' עקיבא ולימד: נדר שהותר מקצתו הותר כולו.**
והקשה רבינא לרבא [ע"י דף קודם] - שלכאורה מדובר כשאומר 'אילו הייתי יודע שבנות שוח בתוכה, הייתי אומר תאנים שחורות ולבנות אסורות בנות שוח מותרות', שמשנה את לשונו מלשון כלל ללשון פרט, וכשיטת ר' עקיבא שנדר שהותר מקצתו הותר כולו ורבנן [ר' נתן] חולקים, משמע שגם בשינוי לשון הם חולקים.
תירץ רבא - מדובר במעמיד לשונו שאומר: אילו הייתי יודע שבנות שוח בתוכה, הייתי אומר כל הכלכלה אסורה ובנות שוח מותרות.
2. **ברייטא - נדר מחמשה בני אדם כאחד - הותר לאחד מהם [שהחליף לשונו בשעת חזרה] הותרו כולן, חוץ מאחד מהן [שלא החליף לשונו בשעת חזרה] - הוא מותר והן אסורין, כדעת מי הברייתא? לרבה - רישא רבי עקיבא וסיפא דברי הכל. לרבא - סיפא רבנן ורישא דברי הכל.**
3. **משנה - נדרי אונסין אלו הן?**
 הדירו חבירו שיאכל אצלו, וחלה הוא או שחלה בנו, או שעכבו נהר - הנדר לא חל.
4. **מעשה באחד שהתפיש זכויותיו בבי"ד ואמר להם שאם לא יבוא תוך 30 יום יתבטלו זכויותיו, ולבסוף נאנס ולא בא. כיצד פסקו? רב הונא פסק: זכויותיו בטלות.**
 טען לו רבא: אנוס הוא, ואנוס רחמנא פטריה, דכתיב: ולנערה לא תעשה דבר! ואין לומר שקטלא שאני, כיון ששינוי נדרי אונסין וכו'.
והקשו על רבא כדלהלן:
  - א. **שנינו: ה"ז גיטיך מעכשיו אם לא באתי מכאן עד י"ב חדש, ומת בתוך י"ב חדש - הרי זה גט אע"פ שנאנס בתנאי.**
ותירצו: ששם אומדים דעתו שזה היה רצונו, כיון שכל רצונו בכתיבת הגט היה להצילה מיבום או מעגינות.
  - ב. **שנינו: היה אדם שאמר אם לא אבא עד 30 יום יחול הגט, וכשבא תוך הזמן הפסיקו נהר ואמר תראו שהגעתי. ופסק שמואל שהגט חל אף שנאנס בתנאו.**
ותירצו: אונס שהוא מגולה ושכיח יותר, ודאי היה לו להתנות ואינו נחשב אנוס.
5. **מדוע רב הונא פסק שזכויותיו בטלות, הרי כיון שתלה זכויותיו ב'אם' הרי זה נחשב אסמכתא, ואסמכתא לא קניא?**
  - א. **להו"א - כיון שהתפיסם אין זה נחשב אסמכתא.**
 ודחו: שהרי שנינו: מי שפרע מקצת חובו, והשליש את שטריו ואמר אם אין אני נותן לו מכאן עד ל' יום תן לו שטרך, הגיע זמן ולא נתן, רבי יוסי אומר: יתן, ור' יהודה אומר: לא יתן; ופסקו בשם רב: אין הלכה כר' יוסי, שאמר אסמכתא קניא, משמע שאע"פ שהתפיס נחשב אסמכתא.
  - ב. **למסקנא - שאני הכא, שאמר שיתבטלו זכויותיו, ואינו אומר כן בתורת קנין אלא בתורת בעל דין. [וי"מ משום שישנו כבר ביד המקבל] להלכה - אסמכתא לא קניא. ואם נעשה קנין בפני בי"ד חשוב קניא, אבל אם היה אנוס אינו חייב [כרבא].**